

موازنه سیاست خارجی در راستای منافع ملی

امن تر و با هزینه کمتر بوده و عبور لوله های نفتی از ایران می توانست متضمن منافع مربوط به اجرای پروژه برای ایران و همچنین حق دریافت ترانزیت همیشگی برای کشور ما و عامل مهم در ایجاد امنیت و یکپارچگی خاک ایران باشد. روسیه و سه کشور دیگر شریک با او منافع ملی ما در دریای مازندران را پایمال کرده و می کنند در حالیکه ما از حمایت سایر قدرتهای جهانی محرومیم. ادعای واهی شیخ نشین های تشکیل دهنده امارات نسبت به سه جزیره ایرانی خلیج فارس و توطئه برای جعل نامی دیگر برای خلیج فارس ناشی از تحریکاتی است که سیاست خارجی ناموفق جمهوری اسلامی فراهم نموده است.

باج دهی های ما به چین و روسیه برای جلب حمایت آنان در مسئله هسته ای تاکنون نتیجه قابل توجهی نداشته است و در هر برهه حساس و هنگام تصمیم گیری های بین المللی آنان پشت جمهوری اسلامی را خالی کرده اند. دخالت های جمهوری اسلامی در درگیری های منطقه چه در عراق و چه در لبنان و فلسطین. بعنوان طرفداری جمهوری اسلامی از برخی قدرتهای متنازع و بر علیه برخی قدرتهای دیگر فرا منطقه ای تلفی می شود که این کشاندن بی جهت ایران در مناقشات است که ارتباطی با منافع ملی ما ندارد.

در چنین اوضاع و احوالی دولت جدید آمریکا که با شعار تغییر بر سر کار آمده موضعی آشتی جوینانه در پیش گرفته و دست به سوی دولت جمهوری اسلامی دراز کرده است و موقعیت حساس و تازه ای پیدا شده که گردانندگان سیاست خارجی جمهوری اسلامی می توانند با بهره گیری از فرصت، دیپلماسی خارجی خود را تصحیح نموده و در مسیر بیطرفی و عدم وابستگی بپردازند و به تعامل یکسان و همانند با قدرتهای جهانی رقیب بپردازند که این تنها جهتی است که می تواند منافع ملی ایران را تامین و حفظ نماید.

منافع ملی ایران ایجاب می کرد و ایجاب می کند که در این کشمکش بین قدرتها و جنگ پنهانی بین آنها ایران سیاست بیطرفی و برخورد یکسان و در پیروی از اندیشه های بزرگ مرد تاریخ ایران دکتر مصدق سیاست موازنه در راستای منافع ملی اتخاذ نماید در این صورت بهره گیری از فرصتها و حسن استفاده به جا و به موقع از تضاد بین قدرتها می توانست و می تواند منافع ملی ایران را به بهترین شکل حفظ و تامین نماید و ایران را در جایگاه یک ابر قدرت منطقه ای که سزاوار آن است بنشانند. برخورد و درگیری با هریک از این قدرتها خود به خود سبب گرایش و غلبیدن به سمت دیگران و بالعکس اتحاد و تفاهم صرف با هریک سبب ایجاد تنش و درگیری با سایرین خواهد شد. عدم رعایت سیاست مستقل و ملی از اوایل انقلاب ۵۷ صدمات بسیاری بر منافع ملی ایران وارد نمود. اشغال سفارت آمریکا و داستان گروگان گیری کارمندان این سفارت خانه و اتخاذ مواضع ضد امریکایی، زنجیره ای از رویدادها را به دنبال داشت که همگی در جهت خلاف منافع ملی ایران بوده است در اولین مرحله میلیاردها دلار از اموال و دارایی های ایران توقیف و بلوکه شد که مبلغ بزرگی از آن به موجب قرارداد الجزایر و از طریق دادگاه بین المللی لاهه به شاکیان حقیقی و حقوقی که اموال خود را در جمهوری اسلامی از دست داده بودند بعنوان غرامت پرداخت گردید. بلا تردید این خصومت و تنش با آمریکا در شروع شدن جنگ عراق با ایران و تداوم ۸ ساله آن و خسارات مالی و جانی ناشی از این جنگ خانمانسوز بی تاثیر نبوده است. تحریم های اقتصادی چه در زمان جنگ و چه بعد از آن در ایجاد تنگناهای اقتصادی و گرانی و تورم و اختلافات معیشتی ملت ایران مسلماً اثرگذار بوده است. مخالفت آمریکا به طور قطع از عوامل اصلی تغییر مسیر لوله های حامل انرژی آسیای مرکزی از خاک ایران به مسیرهای دیگر بوده است در حالیکه مسیر ایران از هر لحاظ منطقی تر و

منطقه خاورمیانه با داشتن منابع عظیم انرژی و تحصیل دلارهای نفتی فراوان و قدرت خرید بالا و وضعیت استراتژیک استثنایی موقعیت ویژه و منحصر به فردی را در جهان داراست و مورد توجه خاص قدرتهای صنعتی و اقتصادی جهان قرار دارد و کیست که نداند تضاد منافع و رقابت های اقتصادی و سیاسی قدرتهای بزرگ جهانی در این منطقه منشاء اصلی درگیریها، تنشها و جنگ های این ناحیه از جهان بوده و هست. آمریکا و متحد قطعی و بلا تردید آن اسراییل طرح های خاص خود را برای خاورمیانه دارند و گاهی هم از اشاره به برنامه های خود خودداری نمی کنند و بدیهیست که این طرحها با منافع سایر قدرتها ناسازگاری داشته و خواب دیگران را آشفته نماید. قدرتهای استعماری قدیمی تر و ذینفوذتر در منطقه مانند انگلیس و فرانسه می خواهند که منافع قدیمی و قبلی خود را پاس بدارند و هنوز هم تقسیماتی را که پس از جنگ جهانی اول برای منطقه بین خود انجام دادند حفظ نمایند و دیگر اروپاییان مانند آلمان و دیگران هم سهم خود را می خواهند روسیه که وارث اتحاد جماهیر شوروی یکی از دو ابر قدرت بزرگ سابق جهان است به دنبال صیانت از نفوذ سیاسی و اقتصادی و نظامی خود در منطقه بوده و به هیچ وجه مایل به خالی گذاشتن صحنه برای حریفان نیست. غول های اقتصادی و قدرتهایی مانند چین و ژاپن نیز چه از لحاظ کسب انرژی و چه از لحاظ به دست آوردن بازار نسبت به منطقه بی نظر و بی تفاوت نیستند در چنین اوضاع و احوال پیچیده ای که همه قدرتهای بزرگ سیاسی و اقتصادی جهان در منطقه خاورمیانه در آن درگیرند حفظ منافع ملی ایران به عنوان یکی از کهن ترین و کلیدی ترین کشورهای منطقه درایت و میهن دوستی و هوشیاری و کاردانی ویژه ای را می طلبد که متأسفانه چنین ویژگیهایی در دولت مردان جمهوری اسلامی و گردانندگان سیاست خارجی آن کمتر دیده می شود. حفظ